



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 78/2025
28.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Николе Дмитрића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.117/21 од 08.11.2024. године и Кв.бр. 266/24 од 12.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 28.01.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Николе Дмитрића, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.117/21 од 08.11.2024. године и Кв.бр. 266/24 од 12.12.2024. године и предмет **ВРАЋА** том суду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.117/21 од 08.11.2024. године, у ставу првом изреке, окривљеном ББ на име трошкова кривичног поступка досуђен је износ од 672.025,00 динара, док је у другом ставу изреке решења одређено да се наведени износ исплати на терет буџетских средстава суда његовом браниоцу адвокату Николи Дмитрићу у року од 60 дана од дана правноснажности решења на текући рачун банке, ближе означеним изреком решења.

Одлучујући о жалби адвоката Николе Дмитрића, браниоца окривљеног ББ Основни суд у Горњем Милановцу је решењем Кв.бр. 266/24 од 12.12.2024. године, исту делимично усвојио и преиначио решење Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.117/21 од 08.11.2024. године, тако што је окривљеном на име трошкова кривичног поступка досудио износ од 708.025,00 динара који се има исплатити на терет буџетских средстава суда браниоцу окривљеног адвокату Николи Дмитрићу у року од 60 дана од дана

правноснажности решења на текући рачун браниоца ближе означен изреком решења, док је у осталом делу жалба одбијена као неоснована.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости, благовремено је поднео бранилац окривљеног ББ – адвокат Никола Дмитрић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијано решење преиначи и поред досуђеног износа побијаним решењем, окривљеном досуди трошкове поступка истакнуте у захтеву за надокнаду трошкова у целости, као и за жалбу на решење о трошковима у износу од 33.750,00 динара и за састав захтева за заштиту законитости, или да побијана решења укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, је основан.

Бранилац окривљеног ББ – адвокат Никола Дмитрић у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер приликом доношења одлуке о трошковима поступка, није искључиво примењена Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката „Сл.гласник РС“ бр.43/2023 од 26.05.2023. године, која је ступила на снагу 03.06.2023. године, већ је суд, на радње одбране и заступања које су предузете пре ступања на снагу наведене Адвокатске тарифе, погрешно применио Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката „Сл.гласник РС“ 121/2012 и 99/2020.

Из списка предмета произилази да је пресудом Основног суда у Горњем Милановцу К бр. 117/21 од 06.06.2024. године, која је преиначена пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 106/24 од 27.08.2024. године, окривљени ББ ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Бранилац окривљеног ББ – адвокат Никола Дмитрић поднео је дана 12.09.2024. године захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 964.850,00 динара, којим је на обрачун трошкова насталих током предметног кривичног поступка извршио сходно Тарифи о накнадама и наградама за рад адвоката која је ступила на снагу 03.06.2023. године.

Одлучујући о захтеву за накнаду трошкова Основни суд у Горњем Милановцу је окривљеном ББ делимично усвојио захтев и признао трошкове настале у току кривичног

поступка (таксативно наведене у образложењу решења), с тим што је, имајући у виду да је током трајања кривичног поступка дошло до промене Адвокатске тарифе и да су радње и заступања која је предузео бранилац, различито тарифиране ранијом и сада важећом Тарифом, нашао да за процесне радње које су предузете пре ступања на снагу Адвокатске тарифе, која се примењује од 03.06.2023. године треба применити претходно важећу Адвокатску тарифу. Такав став, заузео је и другостепени суд, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења.

Поступајући на описани начин, по ставу Врховног суда, Основни суд у Горњем Милановцу је побијаним решењима, учинио повреду кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Наиме, Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ступила је на снагу 03.06.2023. године, а одредбом члана 11. Тарифе прописано је да судови, јавна тужилаштва, јавни бележници, јавни извршитељи, органи државне управе и локалне самоуправе и други органи када одлучују о трошковима поступка, примењују тарифу која важи у време доношења одлуке о трошковима поступка.

То даље значи да одлука о трошковима кривичног поступка, у смислу члана 11. важеће Адвокатске тарифе, подразумева одлуку којом се одлучује о обавези плаћања трошкова кривичног поступка, а не одлуку којом се посебним решењем одлучује само о висини тих трошкова.

Кривично одељење Врховног суда је донело закључак од 26.12.2023. године у погледу тумачења примене члана 11. важеће Адвокатске тарифе којим је у тачки 3. наведено да се Адвокатска тарифа због забране повратног дејства не може применити на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу, које нису биле тарифиране по „ранијој Адвокатској тарифи“ или нису тарифиране на исти начин или у истом проценту, као и на другачији обрачун накнаде трошкова насталих у време важења „раније Адвокатске тарифе“, нити на раније утврђене основице за обрачун награде за поједине поступке.

Имајућу у виду наведено, као и да је кривични поступак против окривљеног ББ правноснажно окончан дана 27.08.2024. године доношењем пресуде Вишег суда у Чачку Кж1 106/24, по оцени Врховног суда, начин на који су нижестепени судови побијаним решењима тумачили одредбе члана 11. важеће Адвокатске тарифе – је погрешан, у делу у коме је одлучено да окривљеном на име ангажовања браниоца за процесне радње, предузете у време важења раније Адвокатске тарифе, припадају трошкови кривичног поступка по тој Адвокатској тарифи, имајући у виду да се не ради о процесним радњама које нису биле тарифиране по ранијој Адвокатској тарифи или о радњама за које је важећом Тарифом предвиђен другачији начин обрачуна накнаде трошкова, како су то погрешно закључили нижестепени судови.

Поред наведеног, основано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним решењем суд пропустио да коригује првостепено решење у делу где је погрешно третирао радњу од 18.05.2022. године (када су изведени докази изван главног претреса), па је за исту било неопходно досудити износ награда као за одржан главни претрес, јер је окривљени имао трошак за заступање од стране браниоца тога дана, с обзиром да су 18.05.2022. године изведени докази, те се браниоцу окривљеног не могу досудити само трошкови за приступ, што би био случај да главни претрес није одржан и да нису извођени докази.

Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“ број 121/22, 99/20, 37/21) и то Тарифним бројем 3. предвиђено је да за сваки одржани главни претрес или седницу већа којима је присуствовао адвокату припада награда из Тарифног броја 1., а за сваки неодржани главни претрес или седницу већа на коју је приступио, адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. Ставом 2. истог тарифног броја предвиђено је да за присуствовање на главним претресима или седницама већа, поред награде за одбрану, адвокату припада и награда у износу од 50 поена за сваки започети сат, рачунајући од времена када је почетак главног претреса или седница већа био заказан.

Како је бранилац окривљеног ББ присуствовао дана 18.05.2022. године саслушању сведока, то имајући у виду да наведено саслушање сведока представља доказну радњу коју бранилац предузима у корист окривљеног, браниоцу окривљеног припада на име трошкова заступања награда прописана Тарифним бројем 3.

Наиме, сходно цитираним законским одредбама браниоцу окривљеног – адвокату Николи Дмитрићу припада награда чија висина зависи од висине запрећене казне за предметно кривично дело, као и награда за одбрану окривљеног на главном претресу предвиђена Тарифним бројем 3. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, јер присуство браниоца иде у прилог одбрани окривљеног и иста представља трошкове кривичног поступка у којима се одлучује у складу са одредбом члана 261. и 265. ЗКП.

Осим наведеног, основано бранилац окривљеног захтевом наводи и да одлуком о жалби првостепено решење није исправљено ни у делу којим је побијано због погрешно одмерених трошкова на име надокнаде трошкова браниоцу за пређени пут и за напуштање канцеларије, ради доласка у суд због разгледања списка предмета, (при чему је потребно имати у виду да је седиште канцеларије браниоца ван територије општине на којој је седиште суда), те навод из захтева да је побијаним решењима суд окривљеном на име састављања жалбе на решење од стране адвоката неправилно досудио износ од 16.875,00 динара, сматрајући да жалба на решење о трошковима представља „остали поднесак“, што је апсолутно погрешно, јер је „новом тарифом“ жалба на решење о трошковима поступка предвиђена Тарифним бројем 5. алинеја 7. и бодује се као образложени поднесак. Имајући у виду наведено Врховни суд наводе захтева за заштиту законитости да је побијаним

решењима морало бити одлучено и о овим трошковима кривичног поступка на начин ближе означен у образложењу ове одлуке, оцењује као основане.

Како је побијаним решењима поступљено супротно напред цитираним законским одредбама, то је и по оцени Врховног суда учињена повреда из члана 441. став 4. ЗКП на шта се основано указује поднетим захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ.

Стога је Врховни суд укинуо побијана решења и предмет враћа Основном суду у Горњем Милановцу, на поновно одлучивање, у смислу примедби изнетих у овој пресуди.

Из изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.**

**Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**